

Список використаних джерел:

1. Молодиченко В. Державна освітня політика: основні принципи та технології реалізації / В. Молодиченко // Нова парадигма: Журнал наукових праць. – 2008. – Випуск 82. – С. 34-49.
2. Barber M., Donnelly K., Rizvi S. & Summers L. (2013). An avalanche is coming: Higher education and the revolution ahead. Institute for Public Policy Research, 11.
3. Williams R., de Rassenfosse G., Jensen P. & Marginson S. (2012). U21 Ranking of national higher education systems. Melbourne: University of Melbourne.
4. Шеломовська О. Реформування державного управління вищою освітою в Україні на основі європейського досвіду / О. Шеломовська // Публічне адміністрування: теорія та практика. – 2014. – № 1. – С. 1-16.

Клішко Ю.В.

студентка,

*Бердянський економіко-правовий коледж
Бердянського університету менеджменту і бізнесу*

Науковий керівник: Харченко І.І.

кандидат історичних наук, доцент,

Бердянський університет менеджменту і бізнесу

ПРОБЛЕМА БЮРОКРАТИЗМУ В ДЕРЖАВНОМУ АПАРАТІ СУЧАСНОЇ УКРАЇНИ

Протягом останніх десятиліть Україна розвивається як демократична, соціальна і правова держава, у зв'язку з чим зростає необхідність якісної роботи державного апарату, яка фактично неможлива при наявності в його структурі бюрократизму.

За роки розвитку України як незалежної держави загальний рівень бюрократизму в управлінських структурах за оцінками вітчизняних і зарубіжних експертів досяг такого рівня, який загрожує національній безпеці України. Якщо вчасно не вжити відповідних заходів щодо реформування сфери управління, то дана проблема матиме глобальний характер і зможе призвести до руйнування нашої молоді держави.

Проблеми бюрократизму досліджувалися багатьма вітчизняними вченими. Слід відзначити, що вагомий внесок у вивчення даної проблеми внесли такі автори: А. Мельник [1], В. Спиридонова [2], Н. Тихонова [3], В. Граждан [4], М. Пірен [5] і т.д.

У науці сформувався такі напрямки дослідження даної проблеми:

1) дослідження зв'язку бюрократії та системи управління державою (публікації А. Булатова, А. Зверева, Б. Курашвілі, А. Омарова, І. Стародубровської),

2) бюрократизації господарської діяльності (роботи В. Афанасьєва, О. Дейнека, Б. Лазарєва, В. Лазовського, Ю. Ольсевича, Р. Хазбулатова, А. Худокормова);

3) взаємозв'язку бюрократії і політики (статті А. Белкіна, В. Громковського, С. Казанцева та А. Оболонського);

4) боротьби з бюрократизмом у зв'язку з розвитком самоврядування (А. Аузан, І. Ільїнський, В. Єрмолаєв, А. Коваленко, Б. Ольховський, С. Торкановський, Н. Чумаченко);

5) проблеми зв'язку бюрократії з номенклатурою, мафією та «тіньовим сектором економіки» (М. Воссленський, В. Овчинський), правові питання бюрократизму (І. Ільїн, Н. Касаткін, А. Мальцев, В. Манохін, В. Сіренко);

6) дослідження матеріальних джерел бюрократизму та його економічних функцій (А. Альгін, А. Єрмоленко, В. Лазовський, М. Тубольцев);

7) питання зв'язку бюрократії з політичною владою та державною службою (В. Бабкін, Ю. Гнаткевич, Ю. Козлов, А. Корольов, В. Ладиченко, І. Тарапов, Л. Юзьков) [6, с. 2-3].

Метою моєї роботи є:

– встановлення основних причин появи бюрократизму в державних органах сучасної України;

– пошук нових шляхів боротьби з даною проблемою.

Проаналізувавши стан проблеми в Україні, я виявила, що основною причиною наявності бюрократизму в нашій державі є відсутність чіткої законодавчої бази, регулюючої роботу управлінців.

Саме бюрократизм є базисом для появи корупції і волюнтаризму в державному апараті сучасної України. Найбільш яскравим прикладом взаємозв'язку бюрократизму з корупцією є процедура видачі ліцензій для ведення бізнесу. У даному випадку посадові особи можуть навмисно затримувати процедуру видачі ліцензії, що, безумовно, спонукає громадянина до дачі хабара посадовій особі.

Основною причиною неможливості якісного контролю над діяльністю бюрократії є відсутність чітких меж взаємодії та розмежування повноважень між різними правоохоронними структурами, на які покладено завдання щодо застосування запобіжного заходу відносно осіб, які зловживають службовим становищем. Розглянемо прояв цього фактору на конкретному прикладі: У 2015 році було створено Національне агентство боротьби з корупцією в Україні, на яке було покладено завдання з очищення нашого суспільства від бюрократів, які отримують матеріальну вигоду від посади, яку вони обіймають [7].

Слід зазначити, що це досить ефективний спосіб боротьби з даною проблемою, проте в ході роботи даного органу виникли суперечності з іншими правоохоронними органами, зокрема з Генеральною прокуратурою України, яка також має право на розслідування корупційних справ. Внаслідок цього кримінальні справи проти бюрократів, порушені Генеральною прокуратурою, успішно закриваються з посиланням на те, що дані справи має розслідувати антикорупційне бюро, а максимальний термін на який можна затримати корупціонера-сімдесят дві години, і при тривалому розгляді справи цей термін порушується, і як наслідок посадовця звільняють, не обравши останньому запобіжного заходу.

Одним із осередків бюрократизму також є органи досудового слідства та судової влади, це обумовлено тим, що всі елементи держапарату мають тісний взаємозв'язок. Найбільш яскраво даний аспект проявляється у випадках розслідування дорожньо-транспортних пригод. Нерідко такі справи можуть розглядатися протягом декількох років. При цьому довести бюрократизм з боку працівників правоохоронних і судових органів неможливо, адже вони дотримуються норм законодавства України та діють виключно в рамках закону.

Наявність бюрократизму в судових органах обумовлена передусім тим, що в діючому Кримінальному процесуальному кодексі України існують прогалини, які дозволяють неоднозначне трактування санкцій, зокрема в деяких статтях діючого КПК запропоновано декілька запобіжних засобів по відношенню до особи, що вчинила певний злочин, але немає чіткого розмежування, коли і за яких умов застосовується той чи інший запобіжний захід, завдяки цьому суддя-бюрократ має всі можливості вчинити на власний розсуд, не порушуючи при цьому законодавства [8].

Ці приклади підтверджують той факт, що в сучасних українських реаліях саме бюрократизм є джерелом процвітання хаосу і корупції в нашій країні, що гальмує розвиток України як демократичної держави.

Дослідивши дану проблему, я встановила основні причини виникнення бюрократизму в нашій державі. Серед них варто відзначити такі:

- відсутність чітко окресленого законодавства, яке могло б регулювати роботу всіх органів державної влади в повному обсязі;
- нечіткий розподіл повноважень між правоохоронними органами, які повинні контролювати діяльність посадовців;
- прогалини в КПК України, наявність яких дає можливість посадовцям уникнути покарання, а суддям застосовувати санкції, виходячи з власних переконань.

Отже, я вважаю, що викоринити бюрократизм на загальнодержавному рівні практично неможливо, проте найбільш ефективно боротися з цією проблемою можна локально, тобто за принципом децентралізації. Я пропоную такі шляхи щодо вирішення даної проблеми:

- створення Антибюрократичних комітетів у всіх містах обласного значення, які будуть здійснювати контроль за діяльністю державних органів та посадовців на місцях;
- Розробка та видання спеціального закону «Про діяльність бюрократії», в якому будуть міститися конкретні часові межі для виконання державними органами і посадовими особами тих чи інших службових обов'язків;
- реформування норм КПК України і законодавства в цілому, а саме: встановлення чітких санкцій, що будуть застосовуватися по відношенню до бюрократів аж до тюремного ув'язнення.

Список використаних джерел:

1. Державне управління: [навч. посіб.] / [А.Ф. Мельник, О.Ю. Оболенський, А.Ю. Васіна, Л.Ю. Гордієнко]; за заг. ред. А.Ф. Мельник. – 2-е вид., випр. і доп. – К.: Знання, 2004. – 342 с.

2. Спиридонова В.И. Бюрократия и реформа (анализ концепции М. Крозье) / В.И. Спиридонова – М.: ИФРАН, 1997. – 314 с.
3. Тихонова Н.С. Бюрократія: частина суспільства або його контрагент? // Соціологічне дослідження. – 2006. – № 3 – С 4-8.
4. Граждан В. Антибюрократическая революция: возможна ли она? / В. Граждан // Власть. – 2004. – № 10. – С. 40-47.
5. Пірен М.І. Подолання бюрократизму як чинник перезавантаження управлінської діяльності політико-владної еліти України в кризовий період / Пірен М.І. // Психологія і суспільство. – 2009. – № 4. – С. 153-159.
6. Скрипнюк В.М. Бюрократизм в системі державного управління та правовий механізм його подолання. – Рукопис. Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за фахом 23.00.02 – політичні інститути та процеси. – Одеська державна юридична академія, Одеса, 1999. – Стр. 1-3.
7. Закон України Про Національне антикорупційне бюро України, 2014 № 47, ст. 2051.
8. Кримінальний процесуальний кодекс України, 2013, № 9-10, № 11-12, № 13, ст. 88.

Побоженська Н.В.

аспірант,

*Одеський регіональний інститут державного управління
Національної академії державного управління
при Президентіві України*

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТЬ «АДМІНІСТРАТИВНІ ПОСЛУГИ» ТА «ПУБЛІЧНІ ПОСЛУГИ» В НАЦІОНАЛЬНОМУ ЗАКОНОДАВСТВІ

Напрацювання пропозицій щодо вдосконалення механізму надання публічних послуг неможливе без проведення аналізу законодавчого регулювання функціонування цього механізму.

Дослідження процесу еволюції термінів та суспільних відносин у сфері законодавчого регулювання механізму надання публічних послуг Україні призвело до висновку щодо необхідності його вдосконалення.

В законодавчому полі України на сьогоднішній день паралельно існує декілька конструкцій, що застосовуються законодавцем до близьких за змістом, а, іноді, тотожним суспільним відносинам. Такими конструкціями є: «публічні послуги», «адміністративні послуги», «державні послуги», «управлінські послуги» та «соціальні послуги». Відсутність чіткої межі між цими термінами та деяка неузгодженість нормативно-правових актів, що регулюють функціонування механізму надання адміністративних послуг населенню, зокрема, породжують певні проблеми функціонування механізму надання публічних послуг в Україні в цілому.

Для аналізу проблеми правового регулювання перш за все необхідно визначитись із сутністю та змістовним навантаженням таких категорій як «публічні послуги» та «адміністративні послуги», з'ясувати чим розрізняється